

LA HONORATA.

PERIÓDICH CATALANISTA HUMORÍSTICH IL-LUSTRAT

SATÍRICH Y LITERARI

Tocarà al menos un cop cada setmana

VAL PER TOTARREU 2 QUARTOS

NÚMEROS ATRASSATS 4 QUARTOS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Aribau, 39

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona 10 rals trimestre.
Estranger: 20 rals.

AL MITX DEL CARRER

—Pst. Pst. ¡Senyora Tuxas!

—¡Uy, Jesús! ¡Senyora Monjó!

—Dona, dítxosos los ulls.

—Ja ho pot dir. Sino que, jo li diré: no hi estat gaire bona...

—¡Oy! donchs bé fá una cara prou rehixida! ¿No ha estat pas cosa de cuidado?

—¿Qué diu? Sis dotzenas de sangoneras, manxiulas, banys de mostassa... ¡filla, ab res m' adobaba! Fins que...

—M' ho hagués dit á mí, tot aixó no hauria estat rés. Miri, la méva noya enrahona ab un fusté que, mal m'está 'l dirho, pero li asseguro que per cosas aixis, vamos, de malalties... ¡Ah! ja deu sabé que la caso... ¡ah! sí, sí, la caso. Vegi, no tenia rés més de cap que venirla á veure per dirli; pero vaig tan atrafagada, que l' un dia per l' altre, l' un dia per l' altre, alló ¿sab? demá, demá, y com que las personas s' encuantran, que las montanyas no, ¿sab qué deya? quan ménos t' ho pensis te surtirá tras cantó —¡Ay, miri que vé un cotxe! —y velhi aquí: tal fet tal dit.

—Sí: de vegadas un...

—En demés: sí, sí, la caso. Un minyó molt conforme, miri. Treballador y tot lo que vulgui. No es porque jo ho digui; pero, vamos per sé fusté 's coneix que li han donat bona criansa. La mossa ja té l' anell... ah, sí, sí; n' está tota joyosa ¡uf! No val cap mil lliuras, no 's pensi; pero, vamos, per sé de un treballador, li dich que fá goig.

—Vaja, m' en alegre. Donchs tornant ab lo méu mal...

—Ah sí, ¿per qué no m' ho deya, tonta? ¿Sab qué deya 'l méu sogre? ¡desgraciat del que ha de tractar ab metjes! y tenia rahó; porque 's veuhen uns desenganyans... Ahí mateix van enterrar l' amo de la casa. ¿En vol de metjes? ¡Més n' hi hagués hagut! Allí de ampollas, de pegats, de putingas... Pst ¡jova! miri que li cau l' agulla de monyo! En demés ¿qué deya jo? ¡Ah! van comensá si será aixó, si será alló; 'l pobre home, no sé qué 'm tinch, no sé qué 'm tinch, busca d' aquí, busca d' allí... filla, li van fer mil antruperis y ab dos dias ¡qué! ab un dia y mitx va ser mort. Calli... ¿un dia y mitx? Sí; porque jo tornava del Born que debian sé cosa de las nou...

¡Passiho bé, senyó Magí, ab la companyia! —Ara seli ha mort l' oncle, que tan de bé li ha fet Déu. Ab aixó, eran las nou ó per quí, y jo que veig la criada que entrava corrents ab un got tapat ab un papé y vaig pensá: ¡uy Je. ús! aixó es que tenen algun malalt; y vaig dir entre mi

¡bah! deu ser la senyora Munda que sempre está malicosa; pero pujant la veig que obra la porta y dich: aném, no es ella. Surto á la finestra del cel-obert y dich á la cambra que la coneix de molts anys: escolta, Carme: ¿que teniu algú malalt? y 'm respon: l' amo; pero 'l metje diu que no será rés. Me 'n alegraré; li vaig respondrer: y com de fet, era un bon subjecte, Déu l' hagi perdonat. Pues señor, ¿no será rés? l' endemá á las quatre de la tarda, li agafa de repenta un treball. Correu-cuiteu, correu-cuiteu, qué tal vá sé la cosa, que ab un xich mes l' extramunció no hi es á temps? Per aixó sempre dich ¿metjes? Déu m' en quart.

—¿Veu? Jo vaig tení...

—Y el méu jendre, vamos, aném dibent lo promés de la gran, me diu (perque, no 's pensi, per aixó de certas malalties es un botavant) sempre 'm diu: Créguim... —Ay, 'm fán un fástich aquestas senyoretas arrossegant lo vestit d' aquest modo! Ara digui ¿no fá conciencia?

A la noya n' li fém tres, un de bó y dos, aixis, per tot dur.

Ell sempre: ¡dona, no gasti, dona no gasti; cuan serém casats ja n' hi faré jo de vestits! jo: Tóful, deixam fé—'s diu Tóful.—Pero, ara que hi caich ¡si vosté l' ha de conèixer! ¿No 's recorda de un pesador de mar que per anys estava á devant del forn dels Coloms? Un de gras, ben plantat, que per aquellas festas majors de tot lo plá feya troná y ploure?

—¡Ah sí! ¿es fill d' aquell?

—No, pero ja veurá. No 'm recordo cóm se deya y ho tinch al cap de la llengua. Aquell es lo que va tení 'l plet ab son pare, ab lo pare del minyo, vamos; que fins van aná per justicia y tot; que tothom n' anava plé... Que per aixó al pobre de son pare ¡oh li van fé mil picardias! Per aixó sempre dich, ¿cosas de justicia? ¡ay, Déu nos en quart! ¿Qué 's pensa? estava d' alló més bé ¡vaya! Miri, jo 'm recordo que era noya ¡ay Senyó, sembla qu' era ahí! que sentia contar al avi que á casa dels seus avis de aquest xicot tenian un armari de Girona plé de roba blanca, que de llensols, de camisas, de mitxas de teler... ¡demanin! Tant que com va morir l' avia—¡ay Senyó, era per la pidea! encara que ella va morir d' una caiguda, que bé s' ón va parlá prou per tot lo carrer de Sant Pere; donchs cuan va morir aquella senyora, Déu la tingui al cel, van trobá sis dotzenas de coixineras ab unas puntas de pam sense estrená, y dugas dotzenas de llensols encara ab la empesa. ¡Cá! si li dich que era una casa que, vamos, s' en feya cabal!

Y aquest xicot... rés ¿qué vol que li digui? va veurer un dia la noya, (vamos, la gran) y ja li dich, una afició, tot seguit, que...

¡Ay, ay! ¿Mossen Parrell ja vá cap á San Francisco? ¡Ay, pobre de mi, que deu ser tart!

Endemés, una afició loca. Al cap de vuyt dias ¿cóu vuyt? set, que era per Sant Jaume, velhi aquí que ell que vá y m' emprén. Jo, filla, la veritat, vaig pensá: veyám, pendré informes... no li vaig dí ni sí ni nó, ¿m' entén? po-

sis al méu puesto. Pregunto á l' un y al altre, filla, tothom no té més boca per alabarho. Y un génit... créguim, es d' alló més axistosot. Miri l' altre dia ¡ay, pobre de mi que deu sé tart! L' altre dia 'ns estavam al sostret, y, alló que succeheix de vegadas, ningú deya una pa: aula, y ell que tot plegat salta (¡rés, un acudit!) ell que salta y diu: ¡semblém muts! pero miri: ho va dir d' una manera... alló tot d' un plegat: ¡semblém muts! que la noya y jo 'ns partiam de riure. Y d' aquestas ne té molts; cada punt hi es, no 's pensi; per cert que jo de vegadas li dich: per mort de Déu, calla; porque m' arriban á fer mal los ronyons! Ah, sí, sí, es molt dallonsas. Y donchs vosté ¿qué ha tingut?

—Jo li diré: me va agafá un dolor...

—¿Dolor? ¡Ay! m' ho hagués dit, per aixó sí que en Tófol té una má d' ángel. Miri: no li dieh més: lo día del sant del home, en havent dinat me trobava tota no sé cóu, y ell que 'm diu: ja veurá... Y m' fá una tassa de canamilla, me la prenh ben calentona, y, filla... lo mateix que oli en un llum.

—Es que 'l meu dolor...

—¡Ay pobre de mí! las dotze. Me 'n vaig corrents que encara tinch d' escumá l' olla, y no puch corre gaire per que 'm fá un mal la cama, que per mí vol ploure. Endemés, vagim á veurer, que parlarem un rato y li ensenyaré las cosas de la noya: rés, quatre pellingus; pero escolti, las cosas ben endressedetas... ¡Oh, en cuant en aixó, ella no será bonica (es dir, es drete y igual gracias á Déu) pero 'l que toca á sé curiosa, ja li dich jo que sí. Ah, escolti, no tindria pas un cerca-pous que li enviaria á buscar?

—Crech que sí que n' hi há de haber un al sostre mort. Ja ho miraré, y si acás...

—Té rahó: si acás, envihimel, y s' en podrá endú la ratera, que ja no 'ns serveix.

—Bé; donchs un dia d' aquets...

—Sí, vagins á veurer. ¿Per qué no vé tot un vespre? porti la mitja. ¡Ay! ara que dich de mitja ¡batualisto! Vo-lia comprá un mocadó de cotó... d' aixó baratet, porque, filla, tot costa 'ls ulls de la cara, y cada dia 'ls guanyans son ménos que (ja ho diu 'n Tóful) no sé á qué arivarém.

—No m' en parli, ja ho pot dir. Miri: á casa ningú mal-gasta y...

—¿Qué 'm dirá santa cristiana? ¡Ay Déu la fassi bona!... miri: ahí vespre vaig volé comprá un pajellet, petit com... ¿qué li diré jo ara? Calli... un quart de una! pero, Senyó, eom passa 'l temps... Me 'n vaig. Aném, vinguim á veure. Estigui boneta, recados.

—Aném, donchs...

—Vingui un vespre que riurém. ¡Tenim un esquirol!

—¿Qué mana?

—¡Qué tenim un esquirol! Passiho bé. ¡Li agradará! Hasta un altre rato.

Déixem fugí. Bona dona la senyora Monjó, sino que may diu rés.

Barcelona 14 de Maig de 1865.

✠ R. ROBERT.

TOT ESTIRANT LO NYINYOL

Vaja, siguémhi. Ja ha passat lo diumenje; ja torném á tenir frente á frente als sis enemichs del home; per vençels á copia de suadas y estiradas de nyinyol.

N' hi ha que diuen que 'ls dilluns es la festa dels sabaters que no més fan las sabatas, jó, un cop son espatlladas, las adobo. ¡Qué tants embuts! Clar, soch ataconador, no me 'n dono vergonya, perque tant noble es l' ataconador com lo general; tots nos guanyém la vida, cadescú á la séva manera; jo posant mitjas solas y talons y ells posant plasses en estat de siti.

Jo en lo méu bras me la passo millor que més de quatre que tenen millons y remillons. Tinch salut y feyna, poch mals de cap y un fetje sobre tot, com lo de una rajada, qu' en tetas las pedreras de Montjuich no hi ha prou pedras per posarmhi.

De aquest mal si que no 'n perillo.

F'ins m' estalvio 'l mal de cap de tenir nom. Soch bort, y per firmar en posant Ventura, ja estich llest; quan n' hi ha més de quatre que per posar la séva filiació y apellidos están una hora y al cap devall perque 'ls castellans no 'ls hi trobin la pronuncia assentada.

Los méus pares per estolviarme aquesta feyna y la de treure cédula, fé de batisme y fins la quinta, van tenirme prou portantme al carrer de Ramalleras y ficantme per aquell forat rodó, tal com si duguessen lo gall al forn.

De allí al Hospici y del Hospici á ca 'l amo ataconador del carrer de 'n Llàstichs, que á copia dels set calzers de amargura, va lograr ensenyarme 'ls fonaments del difícil art de obra prima.

Als vint anys ja posava solas y talons ab tal salero, que si hagués pogut dar-me á concixe, estich segur que 'ls currutacos d' aquells temps, fins se n' haurian fet posar á las botinas de non en nou.

Pero ni l' amo se 'n va cuidar, ni 'l méu orgull de artista podia acostumar-se al bombo.

Y 's van anar passant los anys de la mateixa manera, sense glorias pero també sense fatigas. L' amo era viu, m' estava ab éll. Tota la setmana trevallavam, sens descans; lo diumenje, passejavam per Muralla de Mar, guayant los barcos, fins á l' hora del dinar. A la tarde, al café del Perú, frente la Vi. eyna y al vespre, després de haver sopat, cap al llit.

Ja tenia trenta dos anys, y la méva vida era la mateixa que quan vaig entrar á casa d' éll; sens ambició, may havia vulgut saber lo que guanyava, y si algun cop la conversa s' aportava de parlar de interessos, 'm deya que jo era son hereu.

Y 's va morir, cumplintme la paraula donada. Tot lo de sa casa va ser méu, son capital eran nou unsas de perruca, y una arroba de cuyro.

Tal com ho vaig heredar ho conservo ab alguns ahorros que hi he afegit ab disset anys.

La méva vida es la mateixa. Sols que com que are la Muralla es á terra, me 'n vaig cada diumenje frente 'l Presiri de Sant Pere, á veure jugar á botxas.

Ni ploro penas, ni envejo felicitats.

He sentit parlar del matrimoni y del amor y de altres romansos; no 'n sé res. ¡Donas! No 'n vull cap. Tal volta l' aburrimient que m' inspiran es degut al recort de que la mare 'm va abandonar sacrificantme al deshonor de tenirme per fill.

Per lo demés estich tranquil. Lo delit que pel trevall sent la joventut, se me 'n ha anat ab lo temps. Pero la feyna que no puch fer avuy la faig demá,

May m' apuro. Tot lo vehinat me coneix y m' estima. La escala ahont treballo es vella y sas parets me guardan del ayre y de la pluja. De tants anys com fa que m' hi veuhen, me duhen tal afecte, que 'ls dilluns després de haver estat un dia sense véurelas, las trobo més humidas que de costum com si aquellas gotas fossen llágrimas derramadas per ma ausencia.

Jo li pago son carinyo privant als xicots del vehinat que hi fassan ninots ab lo guix que d' amagat del mestre afanan d' estudi.

A copia de mirar y tenir sabatas entre las mans, hi arribat á veurem identificat ab aquells atrotinats objectes y cada puntada que 'ls dono, cada tatxa que li clavo, 'm sembla que entro en lo fons del seu cor y allí endevino las visicitudes que ha passat estrenyent entre sos lligams, un peu que presoner y amo al mateix temps, l' ha obligada á trepitjar tal volta la suntuosa alfombra com las humidas rajolas del calabosso de casa la Ciutat.

Si ellas poguessen parlar, ¡quántas vegadas al contarme la séva historia, haurian acabat de ferse trossos entre mos dits!

Per sa fesomia coneix lo borceguí del noy de set anys, que 's distingeix, pel complicat adop que necessita. La sola foradada y descusida del cuyro que ab gran divertiment

del xicot anava fent repicar lo peu á cada pas que dava. Forats per tot arreu, lo cuyro roig y pelut y las punteras gastadas á mitjas per efecte de las vegadas que ha estat ajenollat dintre estudi y pel carrer jugant á balas.

Agafó una botina de satí, tant petita y bufona que sembla aquellas capsas de mistos que antes s' estilavan y que 'n deyan de la *sabateta*. No té res més que un tall allí ahont se 'n diu lo pont. No hi sé res y aquella ferida la degué rebre per las propias mans de sa mestresa. L' hi feyan mal y no podia ballar.

Veus' aquí 'ls peus d' un garrell. No més s' han de canbiá 'ls talons. Per lo que 's coneix las pantorrillas de aquest mestre, podrian servir d' ull al pont de Molins de Rey.

Unas sabatas de panyo, que s' hi ha de posar doble sola. ¡Poagre segur! Hagués tingut son amo bona conducta, no li doldria que 'l peu anés un xich arran de terra.

De vegadas me portan pessas que no tenen cura perque en aquest mon tot té fi, fins las sabatas. Pero hi ha gent que no ho volen entendre, y quan compran un parell se crehuen que alló ha de ser una catedral.

M' arriban á amohinar.

—¿No véu dona que no tenen remey? La sabata es com un cos. Si així que una persona 's troba un xich malament corra á ca 'l metje, la major part de las vegadas ab quatre xircas de medicina está curada. Si vosté m' hagués dut aquestas sabatas quan se van comensá á estripar, ab un pedasset y unas mitjas solas, tot quedava arreglat. Pero are, ¿ahont vol que posi la *lesna* si aixó sembla més aviat un ret que una sabata? Vosté 'm porta un malalt que no té cura. Té tots los mals plegats. ¿Véu, aquest gregor del cuyro? Aixó es lo cólera: los estráps, verola; aquest forat de la sola es una sangría que no 's pot estroncar; los talons son fracturats ab estellas y á la velluria, y 'ls ulls tenen la gota serena. Cap sabaté del mon hi pot fer res: no hi valen remeys, ni consultas: jo com á metje li aconsello que las sagramenti portantlas uns quants dias més, y cuan los peus las abandonin que es com si diguessen quan l' ánima 's separi del cos, fasilshi di un *bé* y després las tira al cabás del escombriare.

Sembla que ab aquestas rahons haurian de quedar convensuts, pero cá. Dihuen que no vull ferho, que ja soch rich y no sé quantas cosas més.

De vegadas li tiraria 'l mitj coco pel cap ab pastetas y tot.

Se pensan que l' ataconador es un *cúralo todo*. Jo soch del art, y las mévas sabatas no fan pas miracles, duran mentres poden y en acabat vinga un parell nou.

Aixó es com la vida: s' espatlla la persona: si 's pot, s' adoba. ¿Que no 's pot adobar? Al cementiri.

L' home ve á ser una sabata, y 'l temps es un animal ab molts peus, pel estil del *cent-camas*. A cada peu, una sabata. ¿Que 's mort una persona? Donchs fora. ¿Que 'n neix un' altra? Donchs vinga posarla al peu que havia quedat descals.

† J. DERN.

LA COMPLANTA D' EN GUILLEM

A ma cara esposa.

I

Planyevos, camps de Dela, serra d' Espill!
La vostra flor mes bella no la teniu;
L' arbre de verdas brancas caygué y morí!

II

Los dos barons pugnaven de temps antich;
Tronava la tempesta per valls y cims;
Un jorn l' arch de bonansa vérem lluir.

III

Era Guillelm de Dela gallart fadri,
En arts de pau y guerra fort y subtil,
Y 'ls cavallers li deyan lo rey dels nins.

IV

Serventa de la Verge, Blanca d' Espill,
Era conort de pobres y pelegrins,
Per tots anomenada la flor de llir.

V

«D' Espill pubilla y dona, obra 'm ton pit;
Coneixes al de Dela lo rey dels nins:
¿Per senyor lo voldries?» —«Oh mare, sí!»

VI

«Hereu de mon llinatge, Guillelm mon fill;
Be sabs quina es Na Blanca, la flor de llir;
¿Per fembra la voldries?» —«Oh pare, sí!»

VII

Reberes als de Dela, pala d' Espill!
Ensems Guillelm y Blanca foren aci;
Que un sol mot se diguessen no 's va sentir.

VIII

Mes semblá que la sala de llum s' ompli,
Y que olor se movia de Paradís,
Y ella 's torná mes bella, ell mes gentil.

IX

Ay! de la sort del home qui sab la fi?
Vingué una torrentada de sarrahins,
Trencant castells y pobles y monastirs.

X

Del pont major de Dela, ja son al mitj:
Guillelm surt ab sa massa forment ferint,
Mes tremolant sageta se 'n hi va al pit.

XI

«Adeu, vassalls de Dela, feels amichs!
Adeu, pare, adeu, Blanca, pregau per mí,
Que cap al cel se 'n puja mon esperit!»

XII

Ara, ben lluny plantada de sa rahil,
Adins d' ombrivol claustre benedictí,
Al cel son perfum llensa la flor de llir.

XIII

Planyevos, camps de Dela, serra d' Espill!
Las vostra flor mes bella no la teniu;
L' arbre de verdas brancas caygué y morí!
† MANEL MILÀ Y FONTANALS.

L' ORFANET SABOYART

Sense pare, sense mare,
sense germans ni parents,
no tinch mes que una marmota
que té fam com jo mateix.
—Una limosneta
per amor de Deu!

Duch la camisa esquinsada,
fets trossos calsons y gechs;
uns esclops duya de fusta,
y 'ls he perdut dins la neu.
¡Animetas compassivas,
tót gelat estich de fret!
Un poch de roba, cors dolços,
al morir, la trobareu;
cada fil un raig de gloria,
que us abrigará en lo cel.
—Una limosneta,
per amor de Deu!

Piulant ab veu dolorida,
encara no naix l' auell,
apar que á la Providencia
demana alrich y sustent:
y 'ls seus pares volan, volan
per corals y per graners,
y ab estopa y brins de palla
li fan un niu ben calent;
volan, volan y li duhen
de que menjar ab llurs bechs.
Jo sense pare ni mare,
tinch enveja als arcellets.
—Una limosneta,
per amor de Deu!

Ningú nat del mon m' estima,
y aixó es lo que 'm sab mes greu;
pel meu costat la gent passa,
passa y mira y no 'm diu res.
Un estol de nins y nins
per totas parts me segueix;
si no fos per la marmota
no 'm seguiria cap d' ells.
¡Cóm folgan! ay Deu! Cóm jugan!...
¡Be poden jugar! ¡Ja ho crech!...
Tenen bon jas y pa tendre
y joguinas y doblés....
Tenen qui 'ls diu á tot hora:
—Fill meu dols, angelet meu!—
qui los dona mil besadas
saborosas com la mel.
—Una besadeta,
per amor de Deu!

Aqueixa dematinada
mort se 'n duyan un ninet;
n' era blanch, com jo, y tenia
com jo, rossos los cabells....
Si jo 'm muyr, ánimas bonas,
ánimas color de cel,
que quan me donau almoyna,
paraulas dolças me deys;
que 'n no donarla, 'm dey sempre:
—Deu t' assistesca, fill meu!—
Si jo muyr, tot desseguida
á la Verge contaré
totas las vostras limosnas,

tot lo que per mi haureu fet,
perque vos don la ventura
que 'l vostre bon cor mereix.
—Una llimosneta,
per amor de Deu!

† GUILLEM FORTEZA.

PRESENTIMENT

Quan ne miro la copa
del festí de ma vida
y vull beure son vi per poder oblidar,
sento unas trepitjades
y ma mà esporugida
deixa caure la copa tremolant!

Quan tos llabis, m' aymia,
acostas á ma cara
y murmuras glatint tos juraments d' amor;
sento las trepitjades,
mon cor son batech para
y en lloch de juraments, escoltas plors.

Quan un dia, «t' estimo»
me vas dir ab veu baixa,
y ab corona de flors ornades mos cabells;
en un riu me vaig veure
jagut dintre una caixa:
portava en mon cap corona de xiprers.

A cada nit que passa
sento una veu que 'm crida:
«Un dia, un grilló més que nos lliga á la mort:»
si veig florir un arbre,
diu ma pensa esmortuïda:
«La fusta donará per enterrar ton cos.»

Quan tornava á ma pàtria
y ple de goig ne veyia
de la vila del cor lo campanar,
ab fatídica veu
mon pensament me deya:
«Brandá per ton bateig, per ta mort brandará.

Senyor, Senyor, mos dias
son flamas irritadas
de lo lloch del pecat y del dolor,
y á cada nit que passa
dich ab tristes miradas:
«Un dia més d' esclavitut, Senyor!»
† ANTONI LLABERIA.

A UNA CALAVERA

Esta seca anatomia
Algun temps imatje bella,
Per esta comparació
Sabrás lo que es y lo que era.
Fou cosa feta de fanch
Solament, y no de pedra;
Si bé sempre perillosa,
Pogué si, viurer en ella.
Es un jardí nostra vida
Que encara que en Maig floresca
Es forsa que 'l sol de Agost
Seque las flors y las herbas.
En lo roser de la edat
Hagué bellas rosas frescas,
Més ja sols restan las rosas
Que pican, punxan y prenan.
En aquella gran estatua
Que la Escriptura celebra
Que de diferents metalls
Admirablement fou feta.
Las quatre edats de la vida
Trobarás, si la contemplas,
Or lo minyó, plata 'l jove,
Ferro 'l home y lo vell terra.
Y pera ajustarho tot,
Es la mort aquella pedra
Que desde 'l cap fins als peus
Ho converteix tot en cendra.

† VICENS GARCIA.

LA CANSÓ DEL EMBLANQUINADOR

Jo só artista de pinsell,
so gat vell;
ja que 'l art va declinant,
no 'm puch guanyar las garrofas:
Per xó canto eixas estrofas
y oblidó penas cantant.
Sim, sam,
ab lo meu pinsell de canya
lo negre faig veure blanch.

Quatre péls me donan vida,
no es mentida,
d' élls menjan mos fills fidels
y la dona que es ma poma:
puig si uns viuen de la ploma
nosaltres vivim dels péls.

Sim, sam,
ab lo meu pinsell de canya
lo negre faig veure blanch.

Es ben públich mon taller
¿qué haig de fer?

Contra la corrent n' iria,
mes la fam ho aconsella,
deixant de fer centinella
al plá de la Boqueria.

Sim, sam,
ab lo meu pinsell de canya
lo negre faig beure blanch.

A preu fet ó be á jornal
m' es igual,
ab tal que guanyi un escut
tindran l' emblanquinadó
mes diligent, guapo y bó...
¡Vaja, qui es que té 'l pis brut?

Sim, sam,
ab lo meu pinsell de canya
lo negre ho faig torná blanch.

May he tingut en lo mon
ni un afront
puig com sempre he emblanquinat,
no he tingut cap taca á sobre:
he sigut l' home mes pobre
pero l' home mes honrat.

Sim, sam,
com lo pinsell, per la Pàtria
igual una arma he portat.
† JOSEPH CAMPAMÁ.

LA EDAT DITXOSA

Tronxant los verts sembrats de las vessanas
Camps á través devallau tres germanas,
Las ninas mes bufonas

Que 'l Ter enmirallá en sas claras onas;
Los aucellets, al véuerlas tan bellas,
Entonan deleitosas cantarelles,
Saltant joyosament
Pels arbres que afalaga la corrent.

Las tres ninetas pantejant arriban
A un jardinet que al peu del riu cultivan,
Y de margaridoyas
Teixeixen tres guirnaldas bonicoyas.
Y palpitant de goig, de ditxa ufanas,
Cenyeixen á son front las tres germanas,
Ab virginal sonris,
Lo símbol de la edat tendra y felis.

Las flors banyant lo ambient de pura essencia
Incensan de eixas ninas la ignocencia;
Un papalló en sos llabis xucla mel;
Del Ter serpejador la corrent mansa
Murmura un himne dels en sa alabansa,
Y 'l mantell blau vesteix seró lo cel.

Dels salsers fa onejar la cabellera
La brisa matutina, missatjera
De un sant amor, de immens cariuyo etern,
Y al veurer en un grupo las tres ninas
Unirme sas boquetes coralinas,
Vola á sellarlashi ab un bes matern.
† JOSEPH A. CLAVÉ.

AL COIXÍ

Aquí sa galta hermosa reposava
com en lo prat la flor de primavera,
l' ébano de sa fina cabellera
sobre eixa blanca tela ressaltava.

Aquí son llabi sobre 'l meu sellava
una amistat per sempre duradera,
aquí sa boca cándida y sincera
tot lo seu cor dins de mon cor bessava.

Coixí ingrát, confident de sa hermosura,
cóm sofríes que pàlida y tranzida
patis en tu mateix llarga amargura,
y sobre tu mateix quedás rendida!
O no recordis may ta gran ventura,
ó arrepenhit retorná la vida.

† MIQUEL ANTON MARTI.

A UN GEPERUT PRECIAT D' ENAMORADOR

¿No veus, Anton, aquell malfet trampitxo
que, més que d' home, de caméll té fatxa?
puig sa motxilla eterna no l' empatxa
per fer l' aleta á cuantas pot, lo bitxo?

Si solta algun enigramatich ditxo
cuant burla fá de tota agena fatxa,
la noya que l' escolta, s' emborratxa
d' amor per ell, y no es estrany capritxo.

Qu' ets nou Cupido, com no es mica totxo,
ja fent lo entremaliat, ja lo santutxo,
en tots los cors intrépít obre bretxa.

Y may, per falta d' armas, está motxo,
que son gep, gros com popa de salutxo,
es lo buirach hont porta tanta fletxa.

† SALVADOR ESTRADA.

A VILANOVA Y GELTRÚ

¡Ma vila! so distant, y apar que 't veja
regositjada al colm de tas diadas:
dibuixo dins ma pensa tas maynadas

y escolto encar tas grallas ab enveja.

Mes ¡ay! la fel ab la dolsó 's barreja;
l' ausencia 'm diu que oblidí tas balladas,
y m' entelan los ulls sas alenadas,
mes no 'l recort que dins mon pit flameja.

Tú ets mare y sabs d' un fill l' alta acullida
y encar, que 'm so allunyat, res pot l' ausencia:
—La tomba sols las cendras guarda al mort.

L' esprit lo guarda 'l cel...—Y així es ma vida:
de mi eixa terra 'm té l' apariencia,
tú 'm tens l' esprit, lo pensament y 'l cor.
† JOSEPH VERDÚ (GESTUS.)

DESITJ DE L' ÀNIMA

Ja que de cor per l' infinit sospiro,
jo vull, devant de mi,
que ni al cel ni á la terra ahont jo miro,
may se 'ls, hi veja l' fi.

Jo vull sentir de nit las brisas soltas
pasar pèl meu costat,
y aquell brunzir del mar, que tantas voltas
m' ha omplir de soletat.

Las mil estrelles que 'ls meus ulls oviran
d' ensá que visch al mon,
las aguayto de lluny, y ellas me miran;
jo vull saber que són.

Vull desertar d' aquestas platjas mudas
hont tot es tan petit;
vull seguir las regions desconegudas
hont s' amaga la nit.

No vull que l' ombra dels meus ulls m' amagui
la eterna veritat;
jo vull que 'l mateix Déu, ab sa má apagui
la set que m' ha donat.

A l' ambició de tot lo gran que alento,
en lo foch del cervell,
y en la febra del cor, que 'm bull, hi sento
que só guspia d' EMI...

† FRANCISCO CAMPRONX.

* *

Molts vells de nosaltres riuen
perque estimantnos, gosém;
nosaltres d' ells nos riém
perque sens estimar viuen.

† FELIP DE SALETA.

FOLLÍAS.

Totas las campanas tocan
una caixa fa 'l fuster....
la gent diu:—«un germiná menos...»
Déu respon:—«un ángel mes...»

Lo fuster treballa y canta...
totas las campanas tocan...
campanar avall, á morts:
campanar amunt, á gloria.

† JOAQUIM A. DE ALCÁNTARA.

* *

¡Oh ministres! baldement
qu' imitesseu en un tot
lo que fá l' ajuntament
d' un trist poble com Olot,
y seguisseu ma divisa,
fóra rica la nació;
los que hi entran ab tripa llisa
y 'ls que 'n surten prims com jo.

† P. ESTORCH Y SIQUÉS.

* *

—A qui estimas més? li deya,
á mí ó á Nostre Senyor?—
Y al notar sa confusió
de goig y plaher sonreya.
Ella 'm deya:—Tu 'ts ningú;
á Nostre Senyor.—Y al veure
que jo la volia creure
me deya á la orella:—A tú.

† JOAQUIM M. BARTRINA.

* *

Voldria que algú 'm digués,
puig jo may ho he sapigut,
quan un home pateix més:
ab salut sense dinés
ó ab dinés sense salut?

† CARLOS ALTADILL.

À LA MEMORIA DELS POETAS CATALANS MORTS

Bon recort de LA HONORATA en 1885

Ayuntamiento de Madrid